

R O M Â N I A
TRIBUNALUL NEAMȚ
SECȚIA I CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică din 23.04.2015

Instanța compusă din:

Președinte: (...)

(...) – judecător

Grefier – (...)

Pe rol se află soluționarea apelului declarat de avocat (...), în calitate de curator pentru apelanta-pârâtă (...), domiciliată în (...), împotriva încheierii din data de 05.11.2014 pronunțată de Judecătoria Bicăz în dosarul nr. (...), în contradictoriu cu intimatul-reclamant (...), cu sediul în (...), având ca obiect pretenții.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns curatorul (...) pentru apelanta-pârâtă (...), lipsind părțile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier care învederează instanței următoarele:

- cauza este la al patrulea termen de judecată;
- obiectul cauzei este pretenții;
- procedura de citare este legal îndeplinită.
- curatorul (...) a depus la dosar un punct de vedere cu privire la calitatea sa de curator.

Instanța constată că pentru acest termen s-a depus la dosar o precizare de către doamna avocat (...), prin care răspunde la solicitările instanței de la termenul anterior.

Doamna avocat (...) solicită înlocuirea sa deoarece este desemnată curator de Baroul Neamț doar pentru Judecătoria Bicăz, nefigurând pe listele speciale pentru Tribunalul Neamț. Invocă, în acest sens, dispozițiile art. 58 alin. 3 Cod procedură civilă.

Față de împrejurarea că Judecătoria Bicăz face parte din circumscripția Tribunalului Neamț, instanța dispune ca doamna avocat (...) să rămână investită cu calitatea de curator.

În conformitate cu dispozițiile art. 519, 520 Noul Cod de procedură civilă, instanța pune în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu

următoarei chestiuni de drept: calitatea sau dreptul curatorului special, desemnat în baza art. 167 Cod procedură civilă la judecata în primă instanță, de a declara calea de atac a apelului, față de limitarea impusă de prevederile art. 58 Noul Cod de procedură civilă.

Doamna avocat (...) apreciază că art. 167 Noul Cod de procedură civilă face trimitere la art. 58 Noul Cod de procedură civilă, punctul său de vedere fiind dezvoltat în precizările pe care le-a formulat în scris pentru termenul de azi, după cum urmează:

Cu privire la dreptul său curatorului special de a exercita calea de atac împotriva sentinței civile pronunțată de Judecătoria Bicz, consideră că se circumscrie drepturilor conferite de prevederile art. 58 alin. 3 ultima teză din Codul procedură civilă, în conformitate cu care curatorul special exercită drepturile și obligațiile reprezentantului legal.

Exercitarea căii de atac împotriva unei sentințe civile a cărei executare ar produce grave prejudicii părții pe care a reprezentat-o consideră că se circumscrie drepturilor reprezentantului legal, dar și obligațiilor pe care le are în sensul de a proteja interesele părții.

Mai arată că, în condițiile în care s-ar admite că declararea căii de atac excede limitelor mandatului conferit, prin numirea sa drept curator special, s-ar ajunge la nesocotirea dreptului la apărare al părții pentru apărarea intereselor căreia legiuitorul a reglementat instituția curatei speciale, tocmai pentru garantarea totală a dreptului la apărare.

Consideră că exercitarea căii de atac împotriva unei sentințe potrivnice părții care nu a putut fi localizată în mod real face parte din respectarea dreptului la apărare, pe care, ca avocat, este obligată să îl asigure, iar excluderea acestui drept din arealul de competențe al curatorului special încalcă prevederile art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Instanța constată că poziția intimatului (...) cu privire la păstrarea calității curatorului desemnat la judecata în primă instanță și la calitatea acestuia de a declara prezenta cale de atac a fost exprimată în înscrisul depus pentru termenul de judecată din 29.01.2015, astfel:

Potrivit art. 167 (3) Cod procedură civilă, „Odată cu încuviințarea citării prin publicitate, instanța va numi un curator dintre avocații baroului, potrivit art. 58, care va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâtului”, iar potrivit art. 58 (3) teza ultimă din același cod, „Curatorul special are toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru reprezentantul legal”.

Mai arată că, din analiza textului art. 87 Cod procedură civilă (Conținutul mandatului), *„(1) Mandatul este presupus dat pentru toate actele procesuale îndeplinite în fața aceleiași instanțe; el poate fi însă restrâns, în mod expres, la anumite acte.*

(2) Avocatul care a reprezentat sau asistat partea la judecarea procesului poate face, chiar fără mandat, orice acte pentru păstrarea drepturilor supuse unui termen și care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp și poate, de asemenea, să introducă orice cale de atac împotriva hotărârii pronunțate. În

aceste cazuri, toate actele de procedură se vor îndeplini numai față de parte. Susținerea căii de atac se poate face numai în temeiul unei noi împuterniciri.”

Astfel, a dedus că avocatul, în calitate de curator special, poate declara apel, dar susținerea apelului în fața instanței superioare se poate face în temeiul unui nou mandat.

A mai arătat că, potrivit art. 58 (4) din Cod, *„Remunerarea provizorie a curatorului astfel numit se fixează de instanță, prin încheiere, stabilindu-se totodată și modalitatea de plată.”*

Așadar, indiferent că se va da mandat de susținere a apelului aceluiași curator special numit de prima instanță sau altuia, a solicitat, ca modalitate de plată, să se dispună ca plata curatorului special să fie sarcina pârâtei (la sfârșitul judecății, prin dispozitivul hotărârii de apel, și nu prin încheiere, în timpul judecății apelului), întrucât apelul s-a promovat în interesul pârâtei.

TRIBUNALUL,

Cu privire la calitatea sau dreptul curatorului special, desemnat în baza art.167 Cod procedură civilă la judecata în primă instanță, de a declara calea de atac a apelului, tribunalul constată că textul art.167 Cod procedură civilă poate fi interpretat atât în sensul de a recunoaște curatorului special calitatea de a declara calea de atac, cât și în sensul că acest drept nu subzistă.

Într-o primă argumentare, se rețin următoarele:

Conform art.167 Cod procedură civilă, *„când reclamantul învederează, motivat, că, deși a făcut tot ce i-a stat în putință, nu a reușit să afle domiciliul pârâtului sau un alt loc unde ar putea fi citat potrivit legii, instanța va putea încuviința citarea acestuia prin publicitate. Citarea prin publicitate se face afișându-se citația la ușa instanței, pe portalul instanței de judecată competente și la ultimul domiciliu cunoscut al celui citat. În cazurile în care apreciază că este necesar, instanța va dispune și publicarea citației în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar central de largă răspândire. Odată cu încuviințarea citării prin publicitate, instanța va numi un curator dintre avocații baroului, potrivit art. 58, care va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâtului”.*

În modalitatea în care a fost redactat acest text, se constată că, odată cu dispunerea citării prin publicitate, este necesar să fie desemnat și un curator în condițiile art.58 Cod procedură civilă, care conform alin.3 prevede că *„numirea acestor curatori se va face de instanța care judecă procesul, dintre avocații anume desemnați în acest scop de barou pentru fiecare instanță judecătorească. Curatorul special are toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru reprezentantul legal”.*

Din analiza acestor două texte se constată, cu privire la desemnarea curatorului, următoarele:

- desemnarea curatorului este efectuată dintre avocații baroului;
- curatorul va fi citat la dezbateri, care presupun nu doar dezbaterile de la momentul acordării cuvântului la fond, ci și dezbaterile care

intervin în etapa cercetării judecătorești, când părțile propun probe sau invocă excepții în dovedire/apărare;

- la judecata în fond, curatorul este citat doar pentru reprezentarea intereselor pârâtului;

- curatorul special are toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru reprezentantul legal, în condițiile în care textul art.167 nu face referire în mod direct la aplicarea parțială a dispozițiilor art.58, doar cu privire la anumite aspecte reglementate de acesta, ci la întregul text, deci inclusiv la aspectele care țin de drepturi și obligații. A interpreta într-o altă modalitate ar însemna că se adaugă la lege, ceea ce ar putea atrage inadmisibilitatea.

Față de cele menționate, dat fiind că, urmare a desemnării, curatorul special are toate drepturile și obligațiile curatorului desemnat în procedura art.58 Cod procedură civilă, acesta are toate drepturile și obligațiile care se cuvin sau revin părții înșiși, iar sub aspect procedural este îndreptățit să exercite și acte de dispoziție în sens procesual din care face parte și declararea căii de atac a apelului. Această soluție, în argumentarea arătată, se impune și raportat la scopul pentru care legiuitorul a edictat normele care reglementează desemnarea curatorului, care constau în apărarea intereselor părții pentru care a fost acesta a fost desemnat. Or, în cazul în care s-ar considera că nu are acest drept curatorul ar însemna că s-a instituit doar un drept la apărarea intereselor, care are un caracter iluzoriu, ceea ce contravine principiilor care au determinat adoptarea unei astfel de norme.

În susținerea acestei interpretări este și modalitatea de redactare a dispozițiilor art.80 alin.4 Cod procedură civilă, conform căruia „când legea prevede sau când circumstanțele cauzei o impun pentru a se asigura dreptul la un proces echitabil, judecătorul poate numi pentru oricare parte din proces un reprezentant în condițiile art. 58 alin. 3, *arătând în încheiere limitele și durata reprezentării*”. Textul arătat trebuie privit comparativ și cu dispozițiile art.58 Cod procedură civilă, la care face referire art.167 Cod procedură civilă și în care *nu se face prevede nicio limitare judiciară a dreptului reprezentării*, de unde rezultă că poate avea curatorul desemnat toate drepturile care revin însăși părții, deci inclusiv declararea căii de atac.

Mai mult, se constată că dreptul curatorului special, care este întotdeauna avocat, trebuie apreciat și cu luarea în considerare a dispozițiilor art.87 Cod procedură civilă, care reglementează conținutul mandatului reprezentantului convențional al părții. Conform acestui text „mandatul este presupus dat pentru toate actele procesuale îndeplinite în fața aceleiași instanțe; el poate fi însă restrâns, în mod expres, la anumite acte. *Avocatul care a reprezentat sau asistat partea la judecarea procesului poate face, chiar fără mandat, orice acte pentru păstrarea drepturilor supuse unui termen și care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp și poate, de asemenea, să introducă orice cale de atac împotriva hotărârii pronunțate*. În aceste cazuri, toate actele de procedură se vor îndeplini numai față de parte. Susținerea căii de atac se poate face numai în temeiul unei noi împuterniciri”. Așadar, dreptul curatorului desemnat în procedura art.167 Cod procedură civilă de a declara calea de atac este necesar să fie privit cu luarea în considerare a acelorași drepturi care revin și reprezentantului convențional al părții,

care are tot calitatea de avocat. Cum avocatul reprezentant convențional este îndreptățit să exercite calea de atac, chiar fără mandat, cu atât mai mult curatorul special, al cărui mandat nu prevede nicio limitare convențională sau judiciară, poate să exercite calea de atac, care face parte din categoria actelor care au ca scop conservarea drepturilor părții pentru care a fost desemnat.

Față de cele menționate, potrivit primei argumentări, s-a apreciat că are curatorul special dreptul de a exercita calea de atac, limitele mandatului acordat potrivit art. 58 Cod procedură civilă, cuprinzând și exercitarea acestui drept.

Acordând dreptul curatorului de a exercita calea de atac, se constată că în calea de atac actele procesuale trebuie să fie realizate față de partea însăși și, în măsura în care este necesară achitarea unei taxe judiciare de timbru pentru declararea căii de atac, această obligație să fie pusă în mod direct în sarcina părții, neputând fi reținut că această obligație revine curatorului special desemnat la judecata în fond. În cazul în care taxa nu este achitată, după legala citare, chiar și prin publicitate, neîndeplinirea obligației cu privire la timbraj impusă de instanță determină anularea căii de atac declarate și netimbrate.

Într-o altă argumentare s-a apreciat că prevederile art. 167 Noul Cod de procedură civilă sunt de strictă interpretare și aplicare și derogă de la prevederile art. 58 Noul Cod de procedură civilă - cu excepția alin. 3 teza I al aceluiași text - și art. 80 Noul Cod de procedură civilă.

Astfel, potrivit art. 167 alin. 3 Noul Cod de procedură civilă, „Odată cu încuviințarea citării prin publicitate, instanța va numi un curator dintre avocații baroului, potrivit art. 58, care va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâtului”. Rezultă din text că numirea acestui curator se face în condițiile art. 58 alin. 3 teza I Noul Cod de procedură civilă, respectiv dintre avocații anume desemnați în acest scop de barou pentru fiecare instanță judecătorească, însă limitele mandatului nu mai sunt stabilite de instanță conform prevederilor art. 80 alin. 4 Noul Cod de procedură civilă, ci sunt stabilite în mod expres de prevederile art. 167 alin. 3 Noul Cod de procedură civilă, potrivit cărora curatorul „...va fi citat la dezbateri pentru reprezentarea intereselor pârâtului”.

Conform acestei prevederi, curatorul numit în condițiile art. 167 alin. Noul Cod de procedură civilă nu participă în etapa scrisă reglementată de art. 200, 201 Noul Cod de procedură civilă, respectiv nu poate depune întâmpinare în condițiile art. 205 Noul Cod de procedură civilă. Totodată, se apreciază că acest curator nu poate formula cerere reconvențională – art. 209 Noul Cod de procedură civilă, cerere de chemare în garanție – art. 72 și următ. Noul Cod de procedură civilă, și nici nu va putea arăta pe acela în numele căruia deține lucrul sau exercită dreptul – art. 75 și următ. Noul Cod de procedură civilă. Pe lângă argumentul textului, în formularea acestor concluzii se apreciază ca fiind relevant și aspectul privitor la plata taxelor de timbru aferente acestor cereri, plată ce nu poate fi pusă în sarcina curatorului, neexistând vreo prevedere expresă în acest sens.

Plata taxelor de timbru nu poate fi pusă nici în sarcina pârâtului; o soluție contrară ar fi lipsită de logică juridică, în condițiile în care curatorul a fost numit conform art. 167 alin. 1 Noul Cod de procedură civilă, avându-se în vedere

imposibilitatea identificării domiciliului pârâtului sau a unui alt loc în care acesta să poată fi citat, respectiv a faptului că pârâtul nu are cunoștință de procesul în care este parte.

Totodată, în această argumentare se apreciază că asupra activității acestui curator care asigură reprezentarea judiciară conform prevederilor legale mai sus menționate nu pot fi aplicate prevederile art. 83 și următ. Noul Cod de procedură civilă care reglementează reprezentarea convențională, deoarece mandatul reprezentantului judiciar este limitat strict de text doar la participarea la dezbateri în etapa cercetării judecătorești și în etapa dezbaterilor în fond a cauzei. Împrejurarea că reprezentantul judiciar este un avocat nu atrage aplicarea prevederilor art. 83 și următ., acesta neavând posibilitatea legală de a efectua acte de dispoziție în numele părții pe care o reprezintă, deoarece, așa cum s-a arătat, textul limitează mandatul în sensul celor expuse, iar, în condițiile în care pârâtul nu poate fi găsit, nu se poate vorbi de o confirmare, chiar ulterioară, a acestor acte din partea pârâtului.

Pentru aceleași argumente se apreciază că un curator numit în condițiile art. 167 Noul Cod de procedură civilă nu poate exercita o cale de atac împotriva hotărârilor instanței de fond, cale de atac ce reprezintă un act de dispoziție, este supusă timbrajului în majoritatea cazurilor și trebuie confirmată chiar și ulterior, până la soluționare, de către pârât.

Mai trebuie arătat că rațiunea textului derivă necesitatea garantării unui minim drept la apărare printr-un apărător calificat pentru un pârât din a cărui culpă nu i se poate identifica un domiciliu sau un alt loc unde poate fi citat potrivit prevederilor legale în materie.

În concluzie, se apreciază în această opinie că mandatul reprezentantului judiciar desemnat conform prevederilor art. 167 Noul Cod de procedură civilă este limitat de lege doar la participarea la dezbateri, că acesta nu poate efectua acte procedurale de dispoziție la fond și nici nu poate exercita vreo cale de atac.

Față de argumentele prezentate, instanța constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.519 Cod procedură civilă, conform căruia „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Astfel, se constată că tribunalul este instanța care judecă în ultimă instanță prezenta acțiune, având ca obiect pretenții, reziliere contract de închiriere și evacuare, în baza dispozițiilor art.483 raportat la art.466 alin.1 Cod procedură civilă, chestiunea de drept pentru care se dispune sesizarea depinde de soluționarea prezentei cauze, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și

nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, motive față de care constată că sunt îndeplinite condițiile legale pentru a se putea realiza prezenta sesizare.

În conformitate cu dispozițiile art.520 alin.2 Cod procedură civilă, cauza pendinte urmează să fie suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu următoarei chestiuni de drept: *calitatea sau dreptul curatorului special, desemnat în baza art. 167 Cod procedură civilă la judecata în primă instanță, de a declara calea de atac a apelului, limitele mandatului primit de curatorul special desemnat în aceste condiții.*

În baza dispozițiilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, suspendă judecata prezentului apel până la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept pentru care s-a dispus sesizarea.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi: 23.04.2015.

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red. și tehored. L.F. – 29.04.2015

Red. D.S. – 04.05.2015

Tehored. C.A. – 05.05.2015

5 ex.